

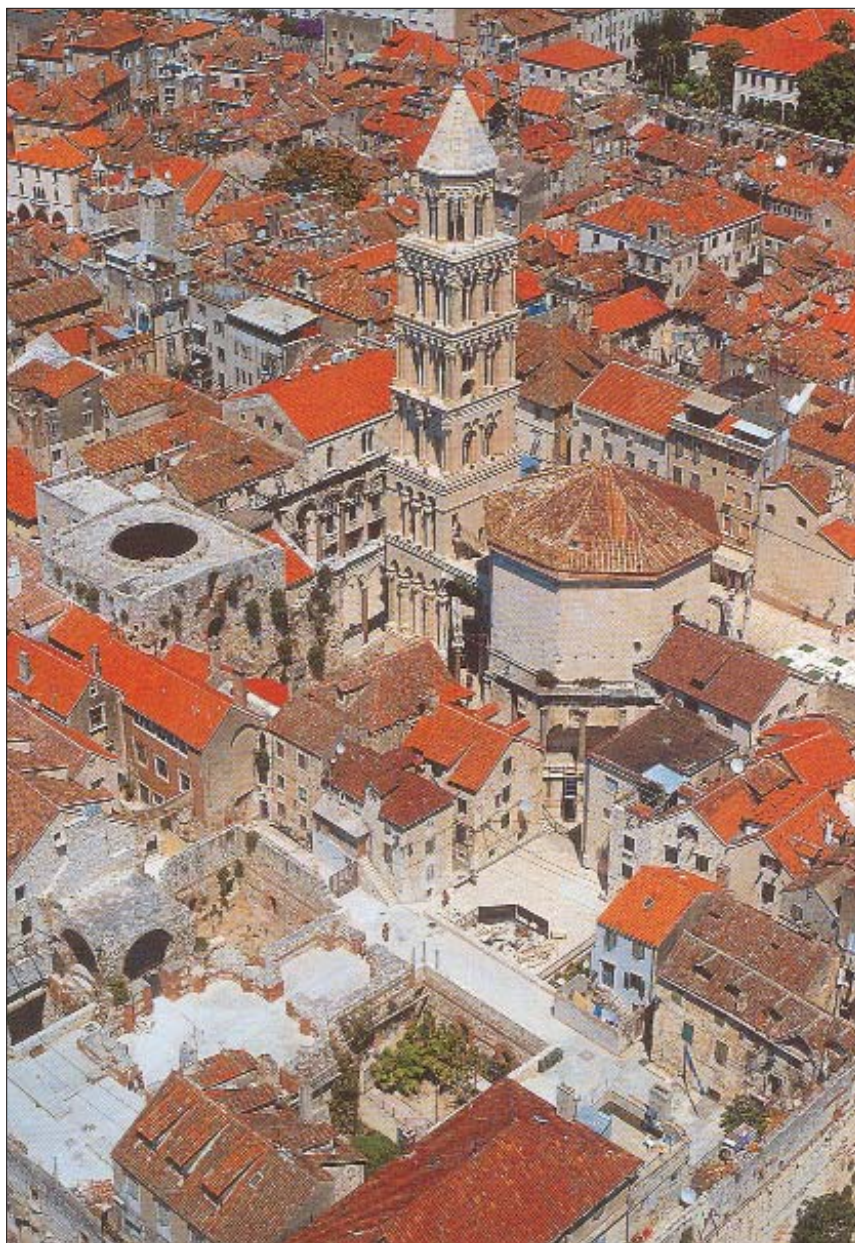
HRVATSKI

glasnik

Godina XV., broj 15.

12. travnja 2005.

cijena 80 Ft

IZ SADRŽAJA:

„Škola 21. stoljeća”
str. 4.

Reagiranje na optužbe – Laslo Škrapić str. 6.

Znova izbori u Šopronu i okolici
str. 8.

Zajedničko izdanje Mura nas spaja
str. 10.

Morski dragulj usrićio Gradišće – Oliver Dragojević u KUGI
str. 12.

Izložba o hrvatskim lokalitetima
str. 13.

Književni razgovor s Božidarom Prosenjakom u HOŠIG-u
str. 14.

Dan pjesništva
str. 15.

Split – povijesno jezgro grada je od 1979. na UNESCO-vom popisu svjetske baštine

Crkva i politika

Čelnici umalo svih svjetskih država nazočili su pogrebu pape Ivana Pavla Drugog. Rijeke ljudi slijevale su se proteklih dana Rimom i Vatikanom kako bi odale počast ovom velikom čovjeku i iskazale mu zahvalnost za sve što je učinio proteklih desetljeća.

Odlazak u vječnost Svetoga Oca velik je gubitak za čovječanstvo. Mi katolici ostali smo bez poglavara Crkve, a svi ljudi na svijetu bez najvećega moralnog autoriteta, mirotvorca, zaštitnika bolesnih i ugnjetenih, borca za slobodu i pravdu, na pravo svakoga čovjeka bez obzira na boju kože, vjeru ili naciju, zagovaratelja ujedinjenja kršćanskih Crkava i dijaloga među ljudima.

Zauzimao se za oprost, snošljivost i solidarnost. Kao i prvi apostoli, i papa Ivan Pavao Drugi. obilazio je brojne države na raznim kontinentima, išao je među one koje je Isus najviše volio, među siromašne, obespravljene, bolesne, napuštene. Pohodio je milijune ljudi naviještajući optimizam vjere i pronalazeći putove do vjernika na najjednostavniji način, svojom toplinom i pristupačnošću. Zbog toga je njegov odlazak ostavio golemu prazninu, ne samo unutar Katoličke Crkve koju je vodio 26 i pol godina nego i u ovom svijetu rastrganom podjelom na bogate i siromašne, svijetu bez pravoga vođe, svijetu kojemu se želi nametnuti jedan jedini gospodar, i to novac.

Crkva se pod vodstvom Ivana Pavla Drugog otvorila svijetu, a Papa je jasno iznosio svoje stavove o svim bitnim pitanjima ljudskoga života, pa tako i o politici. *„Ne bojte se. Otvorite širom vrata Kristu. Njegovoj snazi spasenja otvorite granice država, ekonomskih i političkih sustava, široka područja kulture, civilizacije, razvitka...”* – poručivao je Papa, dajući jasan znak da je došlo novo vrijeme.

Već sam izbor pape Poljaka (16. listopada 1978.), koji je iskusio dva velika zla: nacizam i komunizam, bio je znakovit. Crkva više nije uzimala pred komunizmom, nego mu se je odlučno suprotstavila. Ru-

šenjem Berlinskog zida okončano je još jedno tužno razdoblje 20. stoljeća koje je uzelo danak u vidu mnoštva stradalnika. Papa je, međutim, nastavio djelovati. Govorio je na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda, sazvaio je opću savjetodavnu skupštinu kardinalskoga zbora, probudivši ponajprije strukture Katoličke crkve, zatim državnike, pripadnike drugih vjeroispovijedi, a napose mladež. Sveti Otac sveudilj je navješćivao evanđelje, ali je i živio vjeru, dokazujuću ju u svakodnevicu. Tako je posjetio u zatvoru Ali Agcu, čovjeka koji je počinio atentat na njega, te mu je oprostio. Papa je zatražio oprost od onih kojima je Katolička crkva u prošlosti nanijela zlo, zauzimao se za mirno rješenje svih sukoba u svijetu. Od sukoba u Libanonu, oko Falklanda, u svezi sa Zaljevskim ratom, krizom u bivšoj Jugoslaviji, na Bliskom istoku Sveti Otac Ivan Pavao Drugi jasno je iznio svoj stav zauzimajući se za mir.

Osmoga rujna 1991. na poziv Svetoga Oca katolici u cijelome svijetu molili su se za mir u Hrvatskoj. Premda je dotad Sveta Stolica uvijek čekala da druge zemlje priznaju neku novonastalu državu, glede Hrvatske (i Slovenije) 13. siječnja 1992. učinila je presedan, priznavši samostalnu i neovisnu Republiku Hrvatsku dva dana prije država tadašnje Europske zajednice (a današnje Unije).

Uloga Ivana Pavla Drugog u donošenju odluke o priznanju bila je ključna i odlučujuća. Jer poglavar Katoličke crkve je i državni poglavar, jedan od najvažnijih čimbenika svjetske politike. Premda iza sebe nema moćnu vojsku i policiju, njegov se glas svugdje čuje. Kao što je ustao protiv nacizma i komunizma, Papa nije prihvatio ni mnogo toga što propagira liberalizam. Ho-

moseksualnost, pobačaje, kloniranje, ponižavanje čovjeka Sveti Otac nije prihvaćao. Vođenje Crkve držao je čvrsto u rukama i nije dopuštao uplitanje izvana. Ustrajao je i uz celibat za svećenike. Liberalnim krugovima koji danas imaju veoma snažan utjecaj u svijetu, to se nikako nije svidjelo. Možda je i to razlog što Papa, koji je neprijeporno bio najveći svjetski mirotvorac, nikada nije dobio Nobelovu nagradu za mir!

Papa je volio Hrvate, narod čija je pradomovina Bijela Hrvatska bila na području oko Krakova, dakle u domovini Karola Wojtyle. U rujnu 1994. godine je posjetio Hrvatsku, u povodu proslave 900. obljetnice Zagrebačke (nad)biskupije. U povijesti na zagrebačkome hipodromu na kojemu se, prema nekim procjenama, okupilo milijun ljudi, Sveti Otac je uputio snažni poziv za mir. Hrvatsku je opet posjetio 1998. te 2003. godine. Ovaj posljednji posjet bio je 100. Papino apostolsko putovanje u inozemstvo. Sveti Otac se još jednom osvjedočio u golemu ljubav hrvatskoga naroda.

Ali, Papu su jednako voljeli i milijuni ljudi raznih boja kože i nacionalnosti diljem svijeta. Svjedoče to ovih dana i svojim dolaskom više od milijuna ljudi u Vatikan kako bi se oprostili od Ivana Pavla Drugog. Na dostojan način, proglašavajući dan ili dane žalosti, te spuštanjem zastava na pola koplja, od Ivana Pavla Drugog oprostili su se i u drugim svjetskim državama. Njegovu pokopu nazočili su pak svi svjetski poglavari. Papa je iza sebe ostavio doista mnogo, ali kada ode netko tko je ljudima toliko značio, osjeća se gubitak, bol. On nas je ipak utješio poručujući: *„Radostan sam. Budite i vi”*.

Dr. Ladislav Heka

Završen je projekt *Mura nas spaja*

Osnovna škola Nikole Zrinskog iz Kerestura još u 2004. g. uspješno se natjecala na prekograničnim Phare CBC programima, i dobila financijsku potporu za daljnji razvoj prijateljskih odnosa između kotoripske i keresturske osnovne škole, koje već postoje više od petnaest godina.

Projekt pod naslovom „Mura nas spaja“ sadržao je u sebi zajedničke programe i s jedne i s druge strane Mure: međusobno posjećivanje nastave, zajedničkih priredaba, usavršavanja, izlete, sakupljački rad.

Zajedničke aktivnosti započele su 11. svibnja 2004., a svečano su zatvorene 5. travnja 2005. g.

Tog dana u keresturskom domu kulture okupili su se svi nastavnici, učenici s obje strane Mure, zapravo sudionici zajedničkoga projekta, kako bi saželi njegov uspjeh i postignuća.

Anica Kovač, ravnateljica domaće ustanove, sa zadovoljstvom je pozdravila nazočne i podsjetila ih na skupa provedene dane, kada se mnogo radilo, veselilo, družilo.

Tijekom godinu dana uspješno je osnovan mali tamburaški orkestar. Klaudija Vidović, učiteljica iz Kotoribe, i Erika Rac, učiteljica iz Kerestura, zajedno su vodile kružok tamburaša, no kako je učenje sviranja dugotrajno, na gđu Vidović računaju i ubuduće.

Vrlo su omiljeni bili razni ručni radovi među djecom, ali su rado učile i nastavnice. Danijela Krobot i Martina Katar, učiteljice iz Kotoribe, prikazale su kako se prave razni nakiti i kako se oslikava svila, dok je Margita Kiš podučavala tkanje na tkalačkome stanu. Izrađene su u Kotoribi košare, u Keresturu slike od gipsa i salveta, te razni ukrasni predmeti.

Od dvadeset i pet učenika osnovana je i dramska sekcija u kojoj su sudjelovala djeca iz oba naselja. Anica Jauk, umirovljena učiteljica iz Kotoribe, i Ljubica Silađi vrlo su savjesno pripremile djecu na razne mjesne programe, a na Croatiadi u

Koljnofu skupa je prikazana dramatisirana narodna priča Trinaestić, s kojom su postigli uspjeh.

Svaki put su organizirane i razne športske igre: stolni tenis, nogomet, ples itd. za koje je bila odgovorna učiteljica Marika Bizo.

U okviru projekta organiziran je i povijesni izlet „putovima Zrinskih“, kada su učenici dviju škola posjetili utvrdu Nikole Zrinskog u Sijetu. Na Dan keresturske škole organiziran je biciklistički izlet do Novoga Zrina s mađarske strane, a povodom obljetnice u Donjoj Dubravi na spomenik su postavili vijenac i prisjetili se povijesnih likova.

U jednom takvom zajedničkom projektu, reče ravnateljica Kovač, trebalo je vrlo mnogo raditi i sve dobro uskladiti, što je i uspjelo, a to se može zahvaliti nastavnicima i drugim djelatnicima projekta. Osim navedenih imena zahvalila je na radu i drugima, koji su mnogo pomogli u ostvarenju projekta: Snježani Matoš, ravnateljici kotoripske škole, koja je uskladila aktivnosti s desne obale Mure, Eriki Solymos Rácz, Marici Kóvágyó, Anici Andrašek, gđi Gadányi i Veroniki Gyerkó.

Njima je u znak zahvalnosti predala svježe izdanje „Mura nas spaja“, slikovne povijesti Kerestura i Kotoribe.

Nagrađeni su najaktivniji učenici

Nagrađeni su i učenici dviju ustanova koji su bili istaknuti u raznim programima ili postigli najbolje rezultate u stolnom tenisu ili nogometu.

Posebno je nagrađen Denis Radmanić iz Kotoribe, učenik koji se prihvatio glavne uloge u komadu Trina-

estić, i sudjelovao na svim aktivnostima, čak i na ručnim radovima i u športskim natjecanjima. Njegovo nagrađivanje popratio je buran pljesak učenika, jer dečka veseljaka kroza zajedničke programe svi su za voljeli. Dokazao se i na završnome programu, izveo je solo sviranje na tamburici i zajedno s prijateljima odigrao scensku igru Trinaestić.

Prema riječima ravnateljice ko-

Prikaz zajedničke scenske igre Trinaestić

toripske škole, projekt je bio odličan, djeca su uživala, uvijek s radošću očekivala susrete, mnogo su naučila jedna od drugih. Jedino je bilo malo zamorno putovanje, jer ima malo vlakova iz jednog u drugo mjesto. Inače Kotoribi je najbliže selo Kerestur i za sedam minuta se može stići s jednog mjesta na drugi, međutim, žitelji su vezani za vozni red vlakova. Upravo stoga vrlo bi bilo poželjno da se izgradi most za cestovni promet, jer onda bi se moglo čak i biciklom ići iz jednog sela u drugo.

Zahvaljujući ponovnom uspješnom natječaju, suradnja između dviju škola nastavit će se u punom jeku u okvirima projekta „Tradicije u nas i preko granice“. U sklopu toga projekta učenici dviju ustanova skupa će učiti pučke plesove, osnovat će pjevački zbor, nastavit će učenje tamburice. Sakupljat će narodne dječje igre, koje će snimiti na videokazete, što će se prikazati na kraju projekta u okviru konferencije. Predviđa se i zajednički izlet.

Novi će projekt krenuti čim se podnese izvještaj o završenome.

Beta

„Škola 21. stoljeća”

Nedavno sam posjetila salantsku osnovnu školu kako bih se obavijestila o radovima koji će uskoro početi na njezinoj zgradi. Na natječaju Phare, u sklopu natječaja „Informativna tehnologija u osnovnoj školi”, natjecatelj salantska osnovna škola sa svojim projektom „Škola 21. stoljeća”, na čelu s ravnateljicom Katalin Balogh, dobio je 152.240 eura za tri tematska kruga unutar natječajnoga projekta: „svladavanje prepreka” (napraviti će takve prilaze školskoj zgradi koji će omogućiti i djeci i odraslima sa smetnjama u kretanju nesmetano kretanje i prilaženje učionicama i ostalim školskim prostorijama), obnova krovne konstrukcije škole, i nabava informatičkih pomagala.

Deset posto sveukupnih troškova narečenoga projekta tereti natjecatelja, koji će navedeni postotak ostvariti uz pomoć svojih partnera.

Nastavnici na čelu s ravnateljicom Katalin Balogh zajedno sa svojim partnerima i pomagačima

Članovi konzorcija su salantska mjesna samouprava, salantska Hrvatska manjinska samouprava, Romska manjinska samouprava iz Babarcsólosija, i školska zaklada „Za sutra”.

Mjesna samouprava osigurava prostor za projekt menadžmenta i troškove narečenoga, Romska samouprava iz Babraca prihvatila se radova čišćenja, dok Hrvatska manjinska samouprava snosi troškove postavljanja oglasne table Phare natječaja, te zaštitnih zavjesa u gimnastičkoj dvorani, dok će Zaklada „Za sutra” osigurati potrebne stolce.

Ovim projektom salantska škola nastoji osigurati uvjete za nesmetan razvoj i učenje učenika koji žive u nepovoljnim uvjetima. Zadak je osiguravanje istih uvjeta za sve već u osnovnom obrazovanju, a što školski pedagoški program salantske škole i kazuje. Osigurati uvjete učenja u kojima će se djeca osjećati kao kod kuće i snalaziti se u njima. U tim nastojanjima može od velike pomoći biti upravo protok informacija i razvoj komunikacijskih sposobnosti i tehnologija. Projekt Kreativna škola za kreativnu Mađarsku trebao bi pridonijeti narečenome. Počelo se s ostvarenjem projekta te je u tijeku javni natječaj za nabavu potrebnih sredstava i izvođača radova. Ovih dana doći će do potpisivanja ugovora s tvrtkama koje će obavljati radove.

Uskoro počinju radovi, promjena obadva krova na salantskoj školi koju čine dvije zgrade, takozvana stara i nova. U novoj će osim promjene krova biti izvršena i njegova izolacija. U osam učionica bit će obnovljen pod i vrata zbog nesmetanoga prolaza invalidskih kolica, obnovit će se i jedan sanitarni blok iz istih razloga. U gimnastičkoj dvorani obnovit će se pod, te opremiti informatički kabinet u kojem sada ima osam računala, osigurat će se internetski pristup i s računalima će se opremiti pojedine učionice te gimnastička dvorana. Dio nastave na taj način će se moći obavljati i uz pomoć informatičkih pomagala, što je osobito važno u sklopu nastave. Nabaviti će se projektor i platno, digitalni aparat.

Na moje pitanje nije li ovo velik prostor, ravnateljica je s ponosom odgovorila: nama toliko i treba. Dvjestotinjak učenika sada pohađa tu školu od kojih njih šezdesetak uči hrvatski jezik. O njima se brine 17 pedagoga i četiri osobe koje čine tehničko osoblje škole. Škola je okružnoga karaktera i u nju idu djeca iz obližnjih naselja.

Iznos od 41 milijun forinti smatra se u ovim kategorijama, s obzirom na

dobivenu svotu, srednjim projektom, ali kako je u našem razgovoru naglasila ravnateljica za školu i nju osobno on je golem. Projekt treba biti završen do travnja 2006. godine, ali po svim očekivanjima već do početka nove školske godine 2005./2006. treba biti obnovljena cijela krovna konstrukcija.

Sličice iz života salantske škole

Kako do škole?

Velik broj djece iz obližnjih naselja (Babarczólos, Szava, Siklósbodony, Garé, Bisse, Szilvás, Bosta) dolazi u okružnu salantsku školu. Oni se koriste učeničkim autobusom koji je u normalnom redu vožnje i mogu ga koristiti i ostali putnici. Velika je gužva na autobusu. A i nastavnici moraju nastavni sat često prilagoditi redu vožnje. Tako ako dijete ne stigne autobus u 14.10 ili 14.50, onda može ići kući tek sljedećim koji polazi u 16.30. U zimskim mjesecima to je problem jer se rano mračí, pa se mnogi roditelji ne raduju ako njihovo dijete tako kasno kreće kući.

Djeca u školskoj knjižnici na natjecanju u kazivanju stihova na hrvatskom jeziku

Prekrasna knjižnica

U prekrasnoj knjižnici salantske škole djeca veoma rado borave. Velik broj knjiga, lijepi prostor, stolovi, tišina i pomoć stručnog nastavnika u osobi diplomirane knjižničarke Katice Kiš Kolar omogućuju nesmetani rad školske knjižnice.

Umjetnička škola

Trenutno se u salantskoj školi ozbiljno razmišlja o davanju prostora

za djelatnost ispostavi neke umjetničke škole. Pregovaraju jer, kako kaže ravnateljica, podosta djece izuzetno je glazbeno nadareno. To su uglavnom djeca romskog podrijetla. Hrvatska djeca, a i ostali, imaju mogućnosti već sada pohađati tamburašku školu KUD-a „Marica“ koju vodi Joška Kovač, i biti članovi plesne skupine „Male Marice“, što je većina njih.

Salantska škola

Još jedan Phare projekt

U suradnji sa školom iz Magyaracseke, koja je nositelj projekta u kojem sudjeluju škole iz Csányoszróa i Szántóda, a i salantska škola je član konzorcija, koji se zajedno natjecao na Phare natjecanju, sada se ostvaruje zajednički projekt narečenih. Salantska škola prihvatila se ostvarenja programa unutar natjecanja koji bismo mogli nazvati „ostvarenje kontakta i razvijanje veza s obiteljima“. Svatko ima zadatak ostvariti svoj dio programa čija će se iskustva poslije međusobno prilagoditi potrebama. Prilika je to, nakon ostvarenih projekata, za sudjelovanje na usavršavanjima koji su centralno financirani, a koji imaju za cilj osiguravanje uvjeta za nesmetano učenje, jednakost za sve, to je takozvano unutarškolsko usavršavanje, koje je danas veoma važno. Pogotovo je pak važno razvijanje veza između pedagoga i roditelja.

Branka Pavić Blažetin

Povezivanja u gospodarstvu

Danas već možemo govoriti o brojnim vezama između prijateljskih naselja duž rijeke Mure, ali su njihove veze najjače na kulturnom polju. Možda je to zato što ova vrsta suradnje ne iziskuje tolike pripreme da bi dovelo do rezultata. Drugačije je to na gospodarskom polju gdje je potrebno razne zakone uskladiti, razmotriti tržišne i sirovinske uvjete itd. Ipak posljednjih godina, otkada je i Hrvatska potvrdila nakanu o pristupanju u Europsku uniju, i te su se veze „ohrabrile“, a usto se pružaju i prilike natjecanja za europske materijalne izvore.

Pomurskim malim poduzetnicima, među kojima ima podosta pripadnika i naše manjine, u uspostavljanju veza umnogome je pomogla Zaklada za unapređivanje poduzetništva Zalske županije. Zaklada je više puta organizirala susret malih poduzetnika, gdje je dala mogućnost da se privatnici iz Međimurja i Pomurja upoznaju i razmijene iskustva.

Projekt Phare CBC programa pod naslovom „Mađarsko-hrvatska prekogranična suradnja u gospodarstvu“, koji je pokrenula Zaklada još u svibnju 2004. g., stigao je kraju i 30. travnja u Kaniži je održana posljednja konferencija gospodarstvenika iz Pomurja i Međimurja.

U okviru projekta održani su slični forumi, izleti, otvorit će se informacijska točka u gradskom poglavarstvu u Kaniži, otvorit će se tzv. teletržište. U tijeku su izrade i na hrvatskom jeziku.

Na konferenciji su bili nazočni predstavnici devet poduzetnika iz Mađarske te šest iz Hrvatske. Njih i sve nazočne, među njima predavače: Istvána Vassa, predstavnika Agencije carinjenja i logistike, Tomaša Milašina, predstavnika marketinške tvrtke Matrix, i Marjana Novaka, upravitelja Regionalne razvojne agencije, pozdravio je Nándor Litter, kaniški gradonačelnik. On je istaknuo kako su se preko toga projekta Ka-

niža i Čakovec zbližili i pripremaju potpisivanje ugovora o međusobnoj suradnji. Izvijestio je nazočne i o tome da su gradovi predali pet projekata programa Interreg III/A, i budu li uspješni, ostvarit će se mogućnosti za još bolju suradnju.

Gosp. Vass je govorio o tri čimbenika utjecaja na gospodarstvo: o regulativama za poslovanje, o logistici i o liberalizaciji, o promjenama otkako je mađarska postala članica Europske unije, čime su nestale granice i širi se promet robe, naime, danas je carina najveća prepreka u trgovanju. Carinjenje iziskuje veliku administraciju, no danas je već znatno jednostavnije nego nekada. Izvijestio je nazočne i o vrijednosti logistike, važnosti skladištenja, izradi etikete i raznim uslugama. Proizvodi se na taj način mogu pojediniti.

Marijan Novak, upravitelj razvojne agencije iz Čakovca govori o mogućnostima gospodarenja u Hrvatskoj

Upravitelj razvojne agencije iz Čakovca predstavio je uvjete poslovanja u Hrvatskoj. Glede stranih ulaganja Mađarska je na važnome mjestu u Hrvatskoj i pokazala se sigurnim ulagačem. Upoznao je poduzetnike s općim uvjetima, vrstama poreza, poreznim povlasticama, poticajima za zapošljavanje, vrstama poduzeća, temeljnim kapitalom.

Nakon predavanja pojedini poduzetnici predstavili su svoja poduzeća, a potom su slijedili konkretni pregovori radi stjecanja novih ugovora na gospodarskom polju.

Beta

Laslo Škrapić: „Vrata su naša otprta ...”

U 8. broju Hrvatskoga glasnika je objavljen opširni intervju s Vincijem Hergovićem, dopredsjednikom Hrvatske državne samouprave i bivšim predsjednikom manjinskoga tijela u Sambotelu. Donedavni funkcionar oštro je kritizirao sadašnje djelo manjinskoga peljačtva i govorio o nastaloj ogorčenoj situaciji med Hrvati u jednom od najvećih gradišćanskih naseljev. U svakom slučaju ima i druga strana reći svoje, zato smo poiskali Lasla Škrapića, rodnom iz Petrovoga Sela, predsjednika gradske Hrvatske manjinske samouprave, koga jako nismo morali zburkati s našimi pitanji, očividno se je temeljno pripravo na naš razgovor, replicirajući na prethodne optužbe Vincija Hergovića.

Za uvod...

Ne bavim se rado ovakovimi stvarima, ali pokidob su me ulovile teške optužbe, sa silom moram reagirati na nje. Naglašujem, nisam imao namjeru odgovoriti na primjedbe ter grube riči gospodina Hergovića, ali pokidob ta intervju sadrži mnogo neistinite tvrdnje, dužnost mi je račun dati o našem djelovanju, koje ima svoje rezultate ter dostignuća – *pustio je na put svoje prve misli Laslo Škrapić probajući pokri-*

Predsjednik Hrvatske manjinske samouprave u Sambotelu je človik činjenic

ti pred nami svoju zburjenost ter je nastavio: – Sa zaprepašćenjem sam preštao spomenuti članak i razdraživao sam se jer iz blizine poznam stil Vincija Hergovića, ki gustokrat nešto izjavljuje po tom da je što-to odnud-otud čuo, po-brao. Suprot tomu ja nek onda se

ufam nešto izjaviti ako se to osnuje na činjenica i morem sve dokumentirati službenimi papiroši, prez toga da bi koga htio zbantovati.

O predsjedničtvu...

Moram povidati da prlje nek su me izabrali za predsjednika Hrvatske manjinske samouprave u Sambotelu, u minulom ciklusu sam bio zastupnik isto u ovom tijelu, tako sam nabavio neka iskustva. Kako je na kraju toga perioda ispalo, bile su i za to vrime neke informacije ke su pred manom zamučane, tj. za ke znao nisam, i onda za me kaže on, ki je dirigirao samoupravu u tu dob, da ja peljam po diktatorskoj metodi. Tu optužbu u cjelini odbijam jer pri nas je većinsko peljanje i svaka važna odluka, kako to i zakon propisuje, pada na sjednici manjinske samouprave. Ki donese odluke, kad-tad izaziva i nezadovoljstvo. Ja to na sebe zamem, ali s pogrišnom kritikom, zlovoljnimi odjekni ništ ne morem začeti i mislim takov stil, takovo raspoloženje neće pomagati, nit će hasniti hrvatskoj manjini u Sambotelu, a ni u cijelom Gradišću. Svakomu človiku nešto boli, to moremo reći jedan drugomu kot kulturni ljudi, prez zbantovanja, napada, oduravanja jer ja u takovu barku ne kanim, a i neću nutra-sjesti. Nisam se pripravljao za predsjednika, ali tri zastupniki su me prosili neka si zamem za ovu funkciju. Ako postoji takovo povjerenje u človiku, i ako sam se za to zeo, onda probujem svoje i pošteno djelati. Mene ne interesiraju

rangi ter funkcije, kad ja imam u svojem žitku dost zadač, pak i funkcij u gospodarskoj komori. U prvom trenutku kad se prema meni zaljulja zaufanje, ja ću se i nasrid ciklusa odreći predsjedničtva, a i neću simo-tamo bižati novinam, televizijam da se bavu manom i mojom teškom sudbinom. Ne iščem konflikte, bolje sam za to da se čim prlje najdu rješenja.

O djelovanju samouprave...

Unutar „naše hiže” imamo dost diskusijov na polju prosvjete, ali to gvišno morem izjaviti da dobre veze njeujemo s varoškom samoupravom, s našimi institucijami. Otkidob sam ja na čelu, mir je u samboteljskoj čuvarnici, prlje toga je bilo nek nesporazumov. Uspjeli smo konačno pokrenuti med školskimi okviru podučavanje hrvatskoga jezika u Osnovnoj školi Mihályja Vácija, a u istoj ustanovi otpodne imaju jezični tečaj i odraščeni od februara. Na naticanju pri Ministarstvu informatike smo dobili šest kompjutorov, tri smo ponudili za školsko hasnovanje, a u našem sjedišću (Kisfaludyjeva ulica 1) internetni pristup je svakomu besplatan. Inicirali smo u gradu Narodnosni dan, uspostavljene su veze s drugimi narodnimi grupami, a jako nam se vidi i novo poznanstvo s naseljem Pirovac uz morje. Naš jačkarni zbor, koji ljetos svečuje svoj deseti jubilej, lani je nastupio na već od 20-25 mjest. Odnegli smo ne samo odraščene na izlet u Hrvatsku nego i mladju generaciju, i to tako da putni strošak je u cjelini platila naša samouprava. Di

ca iz Podsuseda su bila na taborovanju s našom dicom polig Balatona.

O hrvatski bali...

Od ljeta 1994. otkidob je na čelu samouprave bio Vince Hergović, odonda ovo manjinsko tijelo svenek se je našlo u organizaciji županjskoga hrvatskoga hrvatskoga bala. To znači da se je glavnomu organizatoru pridružilo svako ljeto drugo naselje. Samo jednoč ne, (ljeta 1999.) kada je Narda izvojevala samostalni diktat, a iz toga je nastao i konflikt. Drugače mislim da je dobro bilo kad su se organizacijski konci našli u jednoj ruki, jer neka manja sela ne moru sami organizirati ovako velike fešte. Prvo ljeto je skupa s nami bal priredilo Petrovo Selo, a lani je uprav ta mogućnost ponudjena načelniku Hrvatskoga Židana, ali on je odbio suradnju. Ako bi bio zločudan, lako bi mogao reći da su se oni podmuče jur onda pripravili s Vincijem Hergovićem na ovoljetošnji bal. A on, kot potpredsjednik HDS-a, s pečatom Hrvatske državne samouprave je protuzakonito naručio dvoranu za bal, dokle je predsjednik dr. Mijo Karagić u svojem poslanom pismu potvrdio da narudžba ne potječe od HDS-a i da za tu narudžbu potpisnik od samouprave ni dobio ovlaštenje. Hrvatska manjinska samouprava u Sambotelu ni htela posebni bal držati, ali pokidob su nas izostavili iz organiziranja, nismo vidili drugu mogućnost nego da se i mi zabavljamo na vlašćem balu.

O potrošeni pinezi...

Kad se Vince Hergović pita u članku za potrošene pineze i za proračun kojega je ostavilo na nas pretahodno peljačtvo, onda moram reći da mi smo od njegove samouprave pojerbali nek dug od skoro pol milijun forintov. Hrvatska manjinska samouprava u Sambotelu, naime, onda jur ljeto dugo je „zabila“ uplatiti komunalnu taksu za svoju prostoriiju, na što je novomu tijelu upućen platni nalog sa sudskim potpisom. Naša se je kasa ispraznila uprav pred velikimi priredbami (adventski

Jačkarni zbor Djurdjice funkcionira u okviru samouprave ter ljetos jubilira

koncert i božićni program). Mi kotrigi smo iz svojih džepov skupadali materijalna sredstva pak smo se još mogli najti s jačkari i skupa svečevati. A da on kot zastupnik ne more znati za financijsko stanje samouprave, na to nek toliko velim da potribno bi bilo posjećivati sjednice, skroz strpljivo poslušati izvješćaje, a ne žučno napadati ljude ili izbižati iz prostorije. Iz 16 sjednic, ako se dobro spomenem, onda je on bio nazočan dar na 6-7 sastankov pak je i onda nas ostavljajući prije vrimena, posipao različitim atributi. Svako ljeto smo dobili pinez na naticanj, svenek smo nešto kupili, neki namještaj u naš klub ili aparat za kopiranje itd. Svaki filer ima svoje mjesto, a na vijećnici u uredu za financije svu dokumentaciju more kontrolirati ki kani, a koliko znam, gospodin Hergović je to većputi i učinio. Zato se čuđim njegovoj izjavi da on ne bi znao za naše financijske posle?! Ja pod njegovim peljanjem nisam bižao u različite urede njega najaviti, iskati potporu, zahtijevati neke stvari, ali nas je on i večkrat najavio da su nas došli kontrolirati, ali sve su u najvećem redu našli. O tom imam i papiroše, zato ne razumim čemu služu njegovi napadi.

O „zgubljeni ljudi“...

– Na primjedbu da su iz našega

zboru šestnajstimi prošli, morem reći da prlje toga svakomu sam lipo rekao, u principu to što je dosad dobro funkcioniralo, išlo u djelovanju samouprave, to kanimo dalje nositi i na svakoga računamo. Tako je išlo dar misec i dva pak onda sam ćutio da se u pozadini nešto pripravlja. Prez sumlje je Vince Hergović pokrenuo ta proces da su od nas prošli i napravili ekstar društvo, ekstar i jačkarni zbor. Medjutim, ovde ni rič o 16 ljudi, nek su nas samo četirmi ostavili. Zato pak nisam ja kriv da su oni imali ločestoga savjetnika i su nam hrbat kazali. Imamo u našem zboru i takovoga ćlovika ki i pri nas i pri nji jači. Danas u našoj grupi brojimo točno 24 jačkare, ako bi bili prošli od nas šestnajstimi, pitam se ja, kako bi mogli danas funkcionirati? Ja od svakoga prosim ki kani meni vjerovati i činjenicam neka se vrne k nam, mi ga srdačno čekamo. Vrata su naša otprta, jer i dalje mislim da u Sambotelu dva hrvatski zbori nisu potribni, ali naravno bi bio partner u osnivanju omladinskoga korusa. Naše su priredbe otvorene i dobro poiskane, kanimo svako ljeto biti na nivou, a zato se trudimo vik nešto novo iznajti.

Zabilježila:

– Timea Horvat –

Znova izbori u Šopronu i okolici

Mate Firtl: „Mi se ufamo da će sve skupadojti i dospit ću u Parlament“

U Šopronu i njegovoj okolici jur se je početkom ovoga miseca znova začela burna kampanja za ispraznjeno parlamentarno mjesto. Ulog je veliki i zato jer u novembru i po dvi pokušaji nije se narodio vridni rezultat zavolj niske nazočnosti odibiračev. Nedilju, 24. aprila, u varošu vjernosti ter u njegovoj okolici, tako i u Koljnofu, još jednoć će glasati stanovnici. Četire stranke će ganuti istoga kandidata, kot i lanjsko ljeto. Med njimi je jedan, Fideszov zastupnik Hrvat, Koljnofac Mate Firtl ki na svojoj plakati običuje „djelo, dom i sigurnost“ ovde živećim. Za njegovu hrvatsku rič smo podžupana Jursko-mošonsko-šopronske županije, a ujedno i zastupnika mjesne i Hrvatske manjinske samouprave poiskali u njegovom privatnom stanu, u Koljnofu.

Zadnji put kad smo se službeno pominali pred dvimi ali trimi ljeti, onda ste odlučno izjavili da se ne želite ganuti za parlamentarnoga zastupnika, i da bi ostali i nadalje u ovoj regiji kot podžupan u Juri. Od lani novi vjetri pušu?

– Da, morem reći da novi vjetri pušu. I to ću reći zato ar je turobno ali nije, moja je žena nedavno umrla. Kada sam pred par ljeti rekao da ću ovde ostati, ona je još živila, ali bila je betežna, i moje je mjesto bilo uza nju. Nisam htio jako daleko dojti od doma. Sada kad je nas ostavila, već časa imam a pak su me i „veliki ljudi“ hrabrili, ćemo reći i naš Viktor Orbán je poručio svoju želju da on kani da ja budem va Parlament došao od Šoprona i od ovih četirih sel ako ja na to pristajem. Kad većina veli, ti moraš biti, tebe smo pozvali, na te smo mislili, onda človik ne more reći „ne“. Ja sam od 1990-ih ljet va politiki, nisam htio dalje dojti, ali sad su mi rekli da mene potribuju, onda sam rekao da ću dojti. Čuda sam djelao za to kandidiranje va četiri seli: u Koljnofu, Fertőrákosu, Andorfu (Ágfalva) i Harki, i po prvom krugu izbora sam dostao 20% već glasov nek je drugi kandidat. Potom se iskazalo da ću dojti va Parlament, ali nije bilo moguće skupabrojiti ni 50% diozimateljstva biračev. U drugom krugu jesenskoga izbora pak socijalisti nisu postavili svojega kandidata ter po mom mišljenju njev tabor odibiračev zato ni došao ni vejati. Iako sam pobrao već od 2000 votov nek u prvom krugu, i to je bilo još nek malo za parlamentarno mjesto jer glasači zopet nisu diozimali u dovoljnoj mjeri.

A ni Vam to volju zelo od daljnje borbe, kad karkako gledamo, prošloljetošnji izbor je bio još nek zaman i plus tomu još i neuspješan...

– Ne, volju to ni zelo, kad koji se je človik našao u politiki, mora se s tim suočiti da u demokraciji ni druge mogućnosti. Ako je ovako, onda je ovako. Ljudi su tako odlučili, i točka. Dobro mi nije spalo, ali to je pak nešto drugo. Sad ovde moja volja je nevažna, kad je čuda ljudi ki su mi rekli i dali tu mogućnost da se ganem u novembru. A i sad ti čekadu da se ta človik za koga su se zeli, va kom se ufadu, da ta mora dalje djelati. Ako negdo zna za ljude, i kakovu skupščinu djelati, oto je jako važno.

Kako Vi gledate na približavajuće izbore ako se je jur par puti iskazalo da ljudem jako ne ide sputa politika...

– U ovom kraju jako čuda ljudi djela u Austriji, ki bojšek čuda ne maru za politiku. Njim dobro ide, djeladu vani va Austriji, bolje im ide nek barkomu ovde u Gradišću. Oni jako ne kanidu dojti vejati, a oni ki uprav tako ne dojdu, ti su se jako čuda puti razočarili u vlasti, političari. Medjutim, ja svenek to velim da prez politike nigdar nećedu dojti najpr, i gdo ne ide na izbore, ne hasnuje svoje demokracižno pravo za glasanje. To je meni još bolje turobno da Koljnofci imadu 1500-1600 odibiračev za izbore, i došlo je nek 50-55% njih. Jedino tako se da najprdojti ako svaki človik veli „da“ ili „ne“, a to se odnosi i na izbore dojdućega ljeta. Mislim da sada ako 24. aprila ne dojde nam skupa na prvi put pobjeda, onda 8. maja ćemo još bolje biti na tom da Fidesz (Mladi demokrati)

pak kršćanska stranka skupa dobijemo izbore.

Što djelate drugačije u novoj kampanji nego prlje?

– Ja drugačije ne morem djelati, a drugo bi pitanje bilo da ča bi mogao drugačije kad od novembra ništ se ni preobrulo. I program ča sam imao prije ću nek dalje tako zeti. Jedino sam na to dravdošao da se moram još već s ljudi pominati. Kad mali človik nek to vidi u novina da neki dojdu do milijarde, a oni od dana do dana živu, to jako zna iritirati. Čuda je takovih ki

Rodjeni Hrvat i Koljnofac bi zastupao i manjinske interese u Parlamentu

su šli nek zato u Parlament, imadu oni sve va žitki jur i milijarde i milione, ali oni kanu biti va politiki nutri pak ju tako feradu kot njim pa va žitki najbolje kaže. Ja sam zato da ča va vom orsagu ne gre, da se već zame za stare i mlade, za narodne grupe, pak da npr. budu učiteljji, učiteljice već pinez dostali, ali ne tako da samouprave nakraj spravimo s tim.

Ako smo već pri programi, zvana

slogena „Djelo, dom i sigurnost!“ što još konkretnoga nudjate za vaše glasače?

– Šopron je bio svenek jedan centar ovoj regiji. Ne kanim za Trianon čuda govoriti, ali to se zna da u 1921. ljeti Šopron i okolišna sela su na izbori odlučili da kanu i dalje slišiti k Ugarskoj, umjesto Austrije. Va cijeloj okolici Šopron je najjači varoš, gor ni ovakovoga varoša. Ja sam zato da Šopron najzad dostane ta rang kojega je imao kadakoč, kot regionalni centar. Granice čedu 2007. ljeta ionako upasti, i onda zna Šopron biti ta centar i u već kojem smislu. Mi imamo ovde kazališće, fakultete, što fali i u bližnji austrijski varoši. Nam Hrvatom pak bi bilo to najvažnije da bi nas znali skupadržati i regionalni programi s Gradišćanskimi Hrvatima u Austriji, ki su u većem broju ostali prik granic nek ovde. Blizu je Beč i Požun, manje programe, ča se ne bi dalo tote organizirati, to sve bi mogli simo doprimiti. To bi bilo i izazov i velika šansa za nas. Mogu predstaviti grad kot i interkulturalni centar, pokidob mi ovde na kupu imamo Hrvate, Nimce, Bulgare, Grke, a i to bi se dalo još bolje ishasnovati u gradski kulturni programi. Šopron bi mogao nastati i logistični centar kad od Beča krez Šopron va Graz, Željezno linija je ostavljena pak od nas ravno ide put do Peča i Zagreba. A ovo sve kaže da Šopron je na dobrom mjesti. Logično bi bilo i turističko područje razviti kad imamo čuda ča mogućnosti. Pokidob je bilo ovo područje prik 50 ljet dugo jako zatvoreno, sve dosad nevidljivi brigi okol Šoprona moru biti privlačni. Imamo i jezero ovde i nacionalni park i svitski jerb, zato kažem da su mogućnosti jako velike. Potribno bi bilo još bolje reklamirati odličnu gastronomiju, a i ponoviti ju. Imamo jake tradicije vinogradarstva i dobro vino, to se je sada sve popalo, ali moramo to i dalje forsirati.

To su lipe ideje, ali ako ni pinez, iz česa ćete ovo sve realizirati?

– Uprav za ovo bi bilo i va Šoproni važno svakomu da va Parlamenti nutradojde njev človik. Imamo čuda-čuda posla ča nek sam varoš i okolica ne more financirati. Tamo moramo

pinez i od orsaga dostati, ali ako tamo ni človika ki će zato i vanstati, nečedu je dati.

U vašem kampanjskom listu sam štala da polag posle grada i okolice kanite i manjine zastupati. Kako to mislite izvesti?

– Od rođenja sam Hrvat, i kako velu, ki je uz ognja, ta će se i grijati. Moje povjerenje je to, ako ljudi si izaberu takovoga ki potječe iz manjinskoga reda, ta će još već moći urediti nek ki ne zna ča je manjina ili ča sve more napraviti manjinska samouprava. Iz prve ruke znam kakove probleme imadu manjine, zato sam rekao: ako mene izaberu, zet ću se i za Nimce, i za Rome, i za Hrvate ki na ovom području živu stoljeće dugo. Med drugimi kandidati ki se sada ganu polag mene, nijedan ni od narodnih grup, kako onda more ov ili on reć da će se brigati za manjinske probleme ako ne živi u njem nit je zrasao u tom.

Ako smo pri manjinskom pitanju, Fideszovoj stranki, ku i Vi zastupate, uprav predbacuju da nije mogla ili ni htela riješiti problematiku manjinskoga zastupništva u Parlamentu...

– Hvala lipo za ovo pitanje, a ja vas najzad pitam: a kad su bili socijalisti na vlasti pak su imali 75% većine va Parlamenti, zač nisu oni donesli odluku o tom? Ta odluka potribuje 2/3 parlamentarsku većinu, a socijalisti pak liberali imaju to, i nisu odredili ni do-

vidob ništ zato. Oni su imali zaista šansu i mogućnost da raščistu tu stvar, ali nisu odredili ne nek za manjine, i za drugo ne. Moje mišljenje je da ako bi imala svaka partija jednoga ali dva poslanika ki pripada kakovoj manjinskoj grupi, ti bi već znali učiniti va Madjarskom parlamentu. No, ali ovo je jako teško i nećemo najpr dalje doći jer ima još čuda-čuda pitanj oko toga ka stvaraju dileme, i ovo ću ravno reći. To hakljivo pitanje bi mogao razriješiti jedino dvokomorni parlament, a kad će se to ostvariti, ki zna, to je još budućnost.

Da se vratimo izboru koji je na prag. Što će biti ako se sve zgoda po dosadašnji prilika?

– Mi se ufamo da će sve skupadojti i dospit ću u Parlament, ali ako ne, i onda žitak gre dalje. Ostat i djelat ću kot dosad va županiji, grot su me sada izabrali za predsjednika Regionalnoga zdravstvenoga savjeta. Tote će biti još već djela. A polag toga moram dalje ostati u politici, kako bi drugačije. Ja sam prik 55 ljet, ako se povlačim iz politike, ča ću djelati? Da idem va penziju, to još ne kanim. Va politici ova ljeta su najbolja kad človik jur ima čuda iskustav, ali jako dalje podužiti i ja ne bi kanio. Znat ću kad nisam jur za nastavak...

Razgovor je peljala: – *Timea Horvat* –

Foto: – *Tiho* –

Mate Firtl s prvim primjerkom Obiteljskoga lista koji o govori o njemu ter njegovi programi

Zajedničko izdanje Mura nas spaja

Mnoga su pomurska i međimurska naselja prije svjetskog rata bila povezana. Tada još rijeka Mura nije činila državnu granicu, već odista je bila rijeka koja je spajala ljude s jedne i s druge obale. Mnogi su Međimurci imali posjede na lijevoj obali rijeke, a vrijedilo je to i obrnuto. Vlasnici su rješavali prijelaz preko rijeke skelom, čamcima i obavljali svoje poslove. Međutim, neka su povijesna razdoblja otežala povezivanja i na žalost veze su olabavile, ljudi su morali pronaći druge načine za opstanak, za život, i to je predugo trajalo da bi se vratile one stare svakodnevne veze preko Mure.

Upravo stoga ponovnim oživljavanju uskih veza daju nadu takvi prekogranični projekti koji se odvijaju između Kerestura i Kotoribe, odnosno između njihovih škola, usadivši klice zajedničke budućnosti u mlađe naraštaje.

Najbolja je suradnja ona koja nastaje prilikom zajedničkog rada i koja vodi zajedničkim uspjesima, u kojoj je trud objiju strana, i koji samo zajedno može postojati, izmiješavši elemente dviju strana i oblikujući cjelinu.

Takvo je djelo i izdanje „Mura nas spaja“, knjiga o povijesti Kerestura i Kotoribe u slikama, koja je zajednički plod kotoripske osnovne škole i Kulturno-obrazovnog središta Nikole Zrinskog iz Kerestura. Pogrančne škole u sklopu Phare CBC programa izdale su fotoalbum o prošlosti dviju naselja kojim žele predočiti mlađim naraštajima nekadašnji život kraj Mure.

Knjigu je izdalo spomenuto kulturno-obrazovno središte, a glavna joj je urednica Anica Kovač, ravnateljica ustanove. Ona je u predgovoru zahvalila na pomoći, na sakupljanju fotografija (najstarija je iz 1910. g). U tom su poslu surađivali: Državni etnografski mu-

Korice knjige „Mura nas spaja“

zej (Mađarska), Gradski muzej Györgya Thuryja iz Kaniže, dr. Edita Kerecsényi, etnografkinja, dr. László Horváth, ravnatelj gradskog muzeja u Kaniži, Maria Sarai, suradnica gradskog muzeja, Tamas Miha, bivši učitelj u Keresturu, Snježana Matoš, ravnateljica u Kotoribi, te koji su dali svoje fotografije: dr. Arpad Radnai, Ferenc Kondric; Adam Kovač, Đuro Kovač, Jože Kovač, Marija Kóvágó, Valerija Radmanić, Antun Šanta, Ivan Tišlerić, Antun Tišlerić.

Vrlo kvalitetno izdanje s tvrdim koricama (na čijoj je naslovnici željeznički most koji spaja Kotoribu i Kerestur, a na zadnjoj most gledan s desne obale) sadrži 250 fotografija o Keresturu i 80 o Kotoribi. Na početku knjige zainteresirani mogu čitati o kratkoj povijesti Kotoribe i Kerestura na mađarskom i na hrvatskom jeziku. Listajući album od 160 stranica, preko crno-bijelih fotografija možemo se upoznati s nošnjama, vjerskim i narodnim običajima, starim građevinama, portretima, obiteljima, ustanovama, društvenim životom obaju naselja. Vrlo su vrijedne fotografije na kojima su prikazani stari obrti, npr. kovač s potkivanjem konja, tesar, pletenje košara te razni poljoprivredni radovi, oranje s kravama, vršidba, grebananje konoplje, žetva i drugi.

U tim je slikama prošlost koju treba upoznati i shvatiti, kako bi se sadašnjost lakše razumjela, te hrabro i ponosno planirala budućnost, kako piše Anica Kovač u predgovoru knjizi.

Beta

Bajski školski tjedan i natjecanje u znanju hrvatskoga jezika

Već po višegodišnjoj tradiciji, u okviru Bajskog školskog tjedna u petak 8. travnja održano je natjecanje iz hrvatskog jezika za učenike koji hrvatski uče u predmetnoj nastavi. Tako se u organizaciji Općeg prosvjetnog središta na Fancagi u ranim popodnevnim satima u pratnji svojih nastavnika okupilo 26 učenika od 5. do 8. razreda. Osim iz Baje, pristigli su i učenici iz obližnjih naselja. Najviše, po 6 učenika odazvalo se sa Fancage iz Bačina, zatim 5 iz gare, po 3 iz Aljmaša i Kačmara, 2 iz Bikića i jedan sa Dolnjaka u Baji.

Učiteljica Jutka Polyak Csicsor pozdravlja sudionike

Svojom nazočnošću natjecanje je uveličala predsjednica Bačkog ogranka Saveza hrvata u Mađarskoj Angela Šokac Marković, a okupljene je pozdravila glavna organizatorica, učiteljica fancage škole Jutka Polyak Csicsor. Zahvalivši se na odazivu, ona je sudionicima zaželjela puno uspjeha na natjecanju koje je odvojeno u kategorijama za 5.-6. i 7.-8 razreda održano u dva dijela. Učenici su pod nadzorom učitelja Antuna Gugana rješavali pismene zadatke iz jezika odnosno gramatike, a na usmenom dijelu, koje su vodile učiteljice hrvatskoga jezika Jutka Polyak Csicsor i Marija Batinkov, ocjenjivano je izražavanje učenika koji su trebali govoriti na određenu temu pomoću slika iz svakodnevnog života. Stručni je žiri

sastavljen od po jednog učitelja škola-sudionika, te su članovi bili Anica Prodan Hoffman i Angela Šokac Marković sa Dolnjaka, Anica Matoš i Margitka Tupčija Išpanović iz Kačmara, Jutka Polyak Csicsor i Marija Batinkov sa Fancage,

Valerija Petrekanić Koso iz Aljmaša, Smilja Zegnal iz Gare, Lenka Stanojev Herner iz Bačina i Jagica Jasenović iz Bikića.

Dio okupljenih u pratnji svojih nastavnika

Budući da se vrednovanje učenika zbog vremenskog ograničenja nije obavilo, rezultati će se znati tek nakon ispravljanja pismenih zadataka i sabiranja bodova.

Svečana završnica i proglašenje rezultata bajškoga školskog tjedna upriličat će se za tjedan dana, u petak 15. travnja u Gardskome kazalištu s početkom u 15 sati, a za tu prigodu pozvat će se najbolji sa svih natjecanja.

Tekst i slika:
S. Balatinac

Zahvala

Najljepše zahvaljujemo svima koji su sudjelovali posljednjem ispraćaju našega neprežaljenog pokojnika **dr. Marina Mandića**, koji su pokraj njegova odra položili vijenac, cvijet, te podijelili s nama neprolaznu žalost. Posebno smo zahvalni vlč. Štefanu Dumoviću na dojmivom ukopnom obredu, te gosp. Josi Ostrogoncu i dr. Miji Karagiću na oproštajnim riječima.

Tugujuća obitelj

Vazmena nedilja s undanskim festivalom

Scenarij Vazmene nedilje na Undi jur treće ljetno po naučnom planu biži. Dan se začme s lipom tradicijom u zori, kad se selčani ganu Boga iskati. Najprlje poslušaju svetu mašu u rikvi, potom prosecijom idu do kraja sela. Pri spomeniku sv. Ane pred cimatorom moli se ter jači se, uprav tako kot i pred raspetim likom Jezusa. Zatim se nažge oganj ter sviće goru na svakom grobu a ujedno se s tim završava ceremonija. Ljetos su došli kot i u lanjski ljeta Boga iskati na Undu Prisičani, Umočani, Undanci, Židanci i ovako je skupadošlo već od sto ljudi. Otpodne okolo kulturnoga doma pak su se strefili folkloriši, u okviru Vazmenoga festivala. Kako je rekao peljač Hrvatskoga kulturnoga društva „Veseli Gradišćanci“ na Undi, Štefan Kolosar cilj ovoga svečanoga sastanka je to, da ljetno na ljetno se pozovu druge grupe, da malo se skupa zabavljaju u njevom selu ona društva, ka su jur prethodno pohodili i sami undanski tančoši i tamburaši. Uz domačine ovom prilikom na pozornici su nastupili kotrigi kulturnih društav iz okolišnih naseljev. Poslije povorke u centru sela, u lipo nakinčenoj dvorani domačini su s jačkom i tamburaškom glazbom pozdravili sve grupe a i same gledatelje. „Hajdenjaki“ iz Dolnje Pulje su se predstavili s divojačkim plesom „Ražanac“ koji je prava zanimljivost za to jer je cijeli tanac prez muzike i koraki su strogo sazidani na ritmiku i točnost. Drugi im tanac iz Zagorja je prezentirao vitalnost toga kraja Hrvatske. S ovim društvom, kojega pelja Doris Ferenczy, Undanci jur od ljeta 1981. njeguju prijateljstvo i sad su pozvani na

povratni pohod 20. augustuša, na bučuru (kiritof) Dolnje Pulje. Koljnofski tamburaši sa svojim dirigentom Gezom Völgyijem zopet su donesli svoju savršenu formu, tako s gradišćanskimi, kot i jačkami iz matične domovine. Grupu su pratili iz Koljnofa Marija Pilšič, predsjednica DGHU-a, ter Franjo Grubić, predsjednik Koljnofskoga hrvatskoga društva. Židanski tamburaši pod imenom „Žice“ vezani su s Undom tako, da njeva peljačica je rodom iz ovoga sela. Veronika Tot i nje mlada kompanija tako ni ovde nije ostala prez aplauza i uspjeha. Lani utemeljen čepreški jačkarni zbor takaj podupira a i vodi undanska solo-plesačica, tamburašica i odlična jačkarica Sabina Balogh. Nje trsenje, strpljenje i aldov je ovput zahvalila posebnim darom pred domačom publikom Marija Kralj, predsjednica Hrvatske manjinske samouprave u Čepregu. U pratnji undanskih tamburašev najmladji gradišćanski jačkari su pjevali dobro poznate jačke. Vazmeni festival za domaće folkloriše svenek zlamenuje i priliku, kade se prikazuje i najnovija koreografija. Na ovoj nedilji, djelomično u novoj nošnji i u koreografiji Alena Šuškovića iz Lada, s velikim uspjehom je izveden tanac „Turopolje“. Za njimi su još školski tančoši nastupali s mjesnom dičjom igrom, u skupljanju i sastavu domačega plesača, Györgya Gosztoma. Dvourni program je završen s kraćom varijantom Undanskoga veselja od 12 minutov. Od organizatorov svaki ansambl je mogao prikzeti vazmeni poklon, tortu u figuri agnjaca, koje je napravila i spekla teta Agnjica Prikosović.

– Tiho –

Oliver Dragojević u KUGI

Morski dragulj usrićio Gradišće

I onako je škura prostorija, ali ogromna. Stiskani smo u njoj mi, željni zabave, željni nešto intenzivnoga, neponovljivoga, oko 600 ljudi. U prevelikoj buri ljudskoga pominjanja jednoč nek nastaje tišina. Na tren se svitlo ugasi i na pozornici se pojavljuju zreliji muži splitskoga benda *Dupini*. Proširuje se reflektorski krug, fućkanje, aplauz i dojde on. Skromno, ležerno s blagim osmihom na licu. Mladenačka energija, očalji prez okvira... Ki bi znao povidati, zašto je još svenek privlačljiv za ženska srca ov lik, a čez 30 ljet pak i već, legenda hrvatske estrade. Kantautor Jadranskoga morja nepokolebljivo stoji na topu ter sam uvjerena, ako postoji fatalnost u hrvatskoj muzici, to će utjeloviti Oliver Dragojević. U prugasto-škuroj odjeći i bijeloj rubači, oko vrata s čnom oglicom slavni Dalmati-

nac najprlje s riči paradira, nimčari, predstavlja negvišnoga stranca komu teže teče nimški jezik. A jednoč nek zapjeva, to što sve on nosi u gutu usrići zahvalnu publiku. Olivera su jur lani zavolili u ovom ambijentu u KUGI, a borištovski kulturni centar je s tim upeljao u gradišćansku praksu ovakov stil koncertiranja, kade je prepovidano svakarčko atmosfersko pačenje. Publika sa svojom pažnjom časti pjevača, a izvodjač sa svojom umjetnošću i produkcijom oduševi ćutila, iscidi dušu, zakuca se u intimnost. Oliver nije ostao dužan, svisno je u prvom bloku najprzeo i interpretirao malo ritmičnije melodije, dokle je u drugom dijelu svojega programa pridobio srca ljubavnim repertoarom. Sa starom rutinom je minjao pod rukom klavir, orgulje, gitaru, pjevao u pratnji muzike, ter a capella. Ni

bilo krive riči ili glasa, svaka njegova misao kao i pjesma točno je pogodila na drugoj strani one žice koje je i sam htio. Oliver je sa svojom omiljenom publikom djelao ono što je nek htio. Potisnuvši naše brige u nugalj, vladao je nad nami u dibini, zdignuo nas u visinu, pustio da sanjamo o/u njemu, zaigrao se je s nami u morskoj mriži, zganjao nas čez bolnih spominkov, naprikzeo svu žudnju, pohotu, hlepju našega bića. Subotu, 2. aprila, do polnoći smo se mogli opijati s Oliverom i njegovom glazbom u Velikom Borištovu, a ki su si za drugi dan priskrbili kartu, morebit su i razočarano primili k znanju da je Oliver Dragojević zavolj Papine smrti otpovidao drugi koncert.

– Tiho –

Foto: Sigi Hajszan i Tiho

Gradišćanski teklič

Hrvatska manjinska samouprava u **Kisegu** skrbi se i za jezično usavršavanje zainteresiranih. Ravnateljica undanske škole *Marija Fülöp-Huljev* jur peti misec podučava hrvatski jezik najavljenikom, u sjedišću manjinskoga tijela. Kako je ona rekla, pohodnikov je oko 30 u različiti starosti i profesiji. Tajedno dvi ure, u petak, se strefu pri udžbeniki, a prvi krug jezičnoga tečaja će se završiti koncem aprila. U spomenutom varošu i dica imaju mogućnost da se uču po hrvatski, pod peljanjem židanske školnikovice *Marije Sabo*. Dica većinom ništ ne znaju govoriti po hrvatski, zato je učiteljica morala od nule začeti nastavu za ukupno 12 dice.

I u **Bizonji** je veliko zanimanje za jezični tečaj, zato se učeniki iz

8. razreda pripravlja u jezični ispit u Baju, 28. majuša. Sve skupa je 6-7 školarov ki bi pokušili položiti jezični ispit, dokle će se za odraščene takaj vrijeda ganuti nastava, pod peljanjem mjesne učiteljice *Klaudije Šmatović*.

U organizaciji sambotelskoga Pedagoškoga instituta i ljetos se priredjuje regionalno školsko naticanje hrvatskoga jezika. Četvrtak, 21. aprila, u 10 uri će u **gornjočetrskoj** osnovnoj školi jezični susret najboljih učenikov otvoriti *Edita Horvat-Pauković*, savjetnica za hrvatski jezik u Gradišću.

Kazališno društvo **Hrvatskoga Židana** od svoje premijere je jur nastupilo još jednoč doma, u Sambotelu, Undi, a pred kratkim su silom morali otpovidati vlašći nastup u Koljnofu, zavolj smrti pape Ivana Pavla II. Subotu, 23. aprila,

Židanci pozivaju u 14 uri ljubitelje hrvatske riči u **Bizonji** k svojemu igrokazu *Čarli u kaosu*, u režiji Zite Horvat. Još isti dan gostuju i u Slovačkoj. U **Čunovu** predstava počinje u 18 uri. U nedilju toga vikenda šalni igrokaz Joška Weidingera putuje dalje u **Petrovo Selo**, kade židanski teatar od 19 uri čeka mjesnu publiku na zabavu uz smih i šalu.

– Tiho –

Foto: Tyran

Židanski teatar je s kusićem Čarli u kaosu jako uspješan

IZLOŽBA O HRVATSKIM LOKALITETIMA

U organizaciji Nacionalne kulturne baštine, Mađarskoga nacionalnog odbora za svjetsku baštinu, Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Veleposlanstva RH u Budimpešti, 4. travnja u izložbenoj prostoriji Ministarstva nacionalne kulturne baštine priređeno je svečano otvorenje izložbe s naslovom „O hrvatskim lokalitetima na UNESCO-vom popisu svjetske baštine”, nakon što je taj postav hrvatskih spomenika kulture bio već u Münchenu, Rigi i Gdanjsku.

Ispred brojnih uzvanika i gostiju, veleposlanika akreditiranih diplomatskih veleposlanstava u Mađarskoj, predstavnika masmedija, nakon predstavljanja visokih gostiju među inima i ministrice gđe. Gorjanke Horjan te veleposlanika RH u Budimpešti dr. Stanka Nicka, odnosno pozdravnih riječi predsjednika Mađarskoga nacionalnog odbora za svjetsku baštinu dr. Kálmána Varge i

Ministar mr. sc. Božo Biškupić
na otvorenju izložbe

sa strane ministra Nacionalne kulturne baštine dr. Andrása Bozókija, između ostalog je rečeno: „Ova izložba u stvarnosti ne glasi o mađarskim gradovima, ona predstavlja gradove susjedne nam Hrvatske, s kojom nas veže zajednička povijest i mnoge stoljetne tradicije, a koju veoma rado posjećuje milijun mađarskih turista. Uskoro, točnije u povodu održavanja Tjedna mađarske kulture, koji će trajati od 23. do 30. travnja, osobno ću sudjelovati na otvorenju u zagrebačkome Muzeju Mimara gdje ću imati prilike s kolegom ministrom voditi i opširnije razgovore o uzajamnoj hrvatsko-mađarskoj suradnji. Znam da Hrvatska također ide putem koji je u prošlim godinama prešla i

Mađarska, putem skorog učlanjivanja u Europsku uniju, stoga jednako može biti ponosna na svoju svjetsku nacionalnu kulturnu baštinu, kao što smo i mi Mađari ponosni na svoju, što bi značilo kako u povijesnim i kulturnim dosezima nismo ni tako daleko jedni od drugih.”

Pozdravivši svojega mađarskog partnera i sve nazočne, hrvatski ministar za kulturu mr. sc. Božo Biškupić naglasio je da sva mjesta o kojima je riječ na panoima zapravo su ponos hrvatskog naroda koji ih je sačuvao sve do današnjih dana, a koja su već postala opća mjesta i u svjetskoj kulturi, što znači da to nije samo dobro hrvatskog naroda, već i općenito svjetsko dobro. Mi smo posebno ponosni na naša zajednička stoljetna povijesna prijateljstva i odnose. Budući da se Hrvatska nalazi na pragu kandidata za Europsku uniju, a mađarska Vlada i mađarski narod podupire ovu težnju, koristim se prilikom da na toj potpori i ovim putem zahvalim. Naime, Hrvatska nije samo dio političkog i gospodarskog prostora, već je to u prvom redu dio kulturnoga prostora. Mi smo narod srednje Europe na Mediteranu, na križanju utjecaja dviju kultura, europske i mediteranske. Vjerujem da će i nadalje jačati kulturna i prijateljska suradnja te odnosi između naših zemalja, te da će u sklopu njih ubuduće još više mađarskih turista boraviti u Hrvatskoj, a koji će zasigurno uz ugodno odmaranje upoznati i postojeće lokalitete naše svjetske kulturne baštine počev od Plitvičkih jezera pa sve do Dubrovnika.”

Potom je uslijedila predaja uzajamnih poklona ministara, i zajednič-

ko razgledanje izložbe, na 47 panoa postavljenih 500 umjetničkih fotografija počev od dubrovačkoga Staroga grada, Dioklecijanove palače s povijesnom jezgrom u Splitu, grada Trogira, Šibenika s Katedralom sv. Jakova, Poreča s Eufrazijevom bazilikom pa sve do prirodnih ljepota Nacionalnog parka Plitvičkih jezera.

Pozornosti je vrijedan umjetnički katalog na engleskom i mađarskom jeziku što ga je za ovu prigodu izdalo Ministarstvo kulture RH, koji na 96 stranica pripremio i uredio konzervator Miljenko Domjan.

Izložba – kako je to i u Predslavu kataloga izraženo – pripremljena je u povodu 25. obljetnice primanja na listu UNESCO-ve svjetske kulturne baštine grada Dubrovnika i Splita 1979., a nešto poslije i Plitvičkih jezera. Sadašnji postav nakon 1. svibnja iz Budimpešte se seli u Bratislavu.

Izložba se može posjetiti do 1. svibnja o. g. u budimskoj Galeriji „Örök-ség” (Budimpešta, I., Táncsicseva 1).

M. Dekić

„Neka ti oči budu prozori iza kojih je topla kuća“

Književni razgovor s Božidarom Prosenjakom u HOŠIG-u

„Neka ti oči budu prozori / iza kojih je topla kuća“ stoji na početku knjige *Sijač sreće* poznatog hrvatskog pisca Božidara Prosenjaka koji je 6. travnja posjetio HOŠIG.

Rođen je 1948.g. u Koprivnici, školovao se od malog sela Kuzminca, preko Koprivnice čak do Pariza. Diplomirao je romanistiku u Zagrebu. Više godina je radio kao urednik brojnih časopisa i radio emisija za djecu, piše za *Smib*, *Modru lastu*, *Radost* i uređivao je i hrvatsku i stranu književnost u tjedniku *Naklade Društva hrvatske književnosti Hrvatsko slovo*. Objavio je oko 30 djela (među kojima su *Pudlica*, *Miš*, *Sijač sreće*, *Priča o kravati*, *Kralj*). Prva mu je zbirka pjesama i kratke proze *A* 1980.g., a njegovo najpopularnije djelo je roman *Divlji konj*, objavljen od 1989. u pet izdanja, preveden na više stranih jezika i uvršten u osnovnoškolsku lekturu i različite čitanke. Za roman *Divlji konj* piscu su dodijelili nagradu Ivana Brlić-Mažuranić i Grigor Vitez. Živi s troje djece kao slobodni umjetnik u Velikoj Gorici.

Drugi put dolazite nam u goste u HOŠIG. 2000. godine ste prvi put održali predavanje kod nas. Sadašnji susret smo organizirali u okviru akcije čitanja A Nagy Könyv u kojoj u kategoriji stranih knjiga kandidiramo i Vaš roman Divlji konj. Potrudili smo se da pripremimo djecu za Vaš dolazak i da u svakom razredu pročitaju barem neki odlomak iz romana. To je najviše poteškoća zadalo u nižim razredima jer je Vaš roman pun lijepih, ali i teških misli o vječnim vrijednostima, o neospornim istinama ljudskog postojanja koji su više namijenjeni odraslima.

Kojoj publici ste napisali svoj roman: djeci ili odraslima?

U principu ja sam tu knjigu radio za odrasle. No ona ima u sebi priču koja može biti djeci odnosno mladima zanimljiva. Uz to priča

ima i alegorijsku vrijednost, ukoliko govori o drugim svjetovima do kojih se možemo uzdići.

U romanu Divlji konj glavni junak u prvom licu jednine ispriča svoj život u kojemu samo nakon žrtvovanja i osobnog uspjeha na altaru istine, poštenja, humanizma i zajednice ima šanse na sreću i na pravi uspjeh. Da li je to roman o uspjehu ili utjeha za gubitnike?

U Americi je objavljena jedna kritika koja spominje da je to priča o uspjehu. I ja mislim da se tu radi o uspjehu, naravno ne u tom smislu koji se usmjeruje samo na prazna zadovoljstva, odnosno na neke površne radosti. Ovdje se radi zapravo o jednom uspjehu koji je nastao kao rezultat svjesnoga zalaganja i truda u život i koji ima trajne posljedice ne samo na život glavnoga junaka, nego i na naše potomke u brojnim naraštajima. Mi smo duboko povezani sa svim ljudima oko sebe i svaki lijepi događaj je za sve nas. Svugdje gdje se pojavljuje ljubav, sve što je lijepo, veliko i dobro napravi u životu, to je za sve nas, za svakoga čovjeka.

Dok smo Vas čekali, razmišljali smo kakav ste Vi čovjek. Među Vašim pričama ima mnogo veselih, ali ima i tužnih. Vi ste vedra osoba s puno vjere u dobro, u istinu, u ljubav. Kako je moguće da to i smijete reći u doba nakon „nepodnošljive lakoće postojanja“ kada mnogi bježimo od velikih riječi i od velikih ideja?

Ja prije svega vjerujem da čovjek svojim unutrašnjim stavom oblikuje svoj život, to je neiskorištena snaga u nama koja otvara puteve ne samo za nas, nego i za druge ljude. Sve ono dobro, koje sam

napravio nekim nepoznatim ljudima što nitko nije vidio i nije bilo šanse da to oni na neki način vrate, meni se to ipak vratilo u presudnim trenucima. Neka se čuda i danas događaju. U čovjeku postoji obrat, on može gledati na svoj život na jedan i može gledati na drugi način. I to zaista mijenja njegov život. Ako mi u sebi prihvatimo tu tragiku bezizlazne egzistencije, nema nikakvoga pomaka. Silno je važno da u svom unutrašnjem stavu nikada ne umirimo s tom situacijom. Čovjek nikada u svom životu ne smije pristati na zlo.

Što se tiče najmanjih, najprikladniji odlomak koji je inače u hrvatskim čitankama u kojemu otac poučava sina kako se boriti da je borba koja nema svoju svrhu, tučnjava, sudar slijepaca. Cijela ta metafora je jedna slika unutrašnjosti čovjeka. Meni je osobno najdraža scena smrt Bijelca.

Koje je Vaše zadnje djelo, na čemu sada radite?

Sada izlazi jedna serija slikovnica o autićima u školskoj knjizi, a jednu seriju slikovnica objavljuje Mozaik knjiga. Spremam još knjigu za odrasle o kojoj ne bih posebno govorio.

Hvala na razgovoru.

Što je ostalo u nama nakon ovog susreta? Došao je čovjek koji je govorio da svatko nosi u sebi nešto lijepo što treba otkriti. I unatoč svim refleksima odraslog čovjeka XXI. stoljeća koji jedino sumnju i nepovjerenje smatra prikladnim stavom prema svijetu, ostao je u nama osjećaj da ipak lijepo vjerovati i vrijedi biti dobar, iskren i makar na svoju štetu istinit.

Klara Bende-Jenyik

Dan pjesništva

Dana 11. travnja slavili su se Dan pjesništva i 100. obljetnica rođenja pjesnika Attila Józsefa. Raznim manifestacijama prisjećali su se velikana mađarske književnosti. U odgojno-obrazovnim ustanovama, kazalištima čitali su njegove stihove, u Mađarskoj akademiji znanosti održana su svečana predavanja, u budimpeštanskome Muzeju lijepe umjetnosti otvorena je izložba slikarice Janet Brooks Gerloff koju su za izložena likovna ostvarenja nadahnule pjesme Attila Józsefa. Od 1964. godine toga dana se slavi pjesništvo, a UNESCO je 2005. proglasio godinom Attila Józsefa.

Keresek valakit

Tele vágyakkal zokog a lelkem,
Szerető szívre sohase leltem,
Zokog a lelkem.

Keresek Valakit s nem tudom, ki az?
A percek robognak, tűnik a Tavasz
S nem tudom, ki az.

Csüggedő szívvel loholok egyre,
Keresek valakit a Végtelenbe,
Loholok egyre.

Könnyim csorognak – majd kiapadnak:
Vágyak magukkal messzebb ragadnak –
Majd kiapadnak!

Búsan magamnak akkor megálllok,
Szemem csukódik, semmitse látok –
Akkor megálllok.

Lelkem elröppen a Végtelenbe,
Tovább nem vágyom arra az egyre,
A Végtelenbe.

Szerelmes kiszólás

Kegyetlen bánat marja meg szívét,
Mosolygó, mély szemét apassza, törje,
Dús bronzhaját a vágy cibálja szét,
Lelkét sorvasztó forróság gyötörje,
Ajkát a kín harapja össze, még
Imás, kulcsolt kezét is ejtse ölbe!
Magányos éj gázolja át eszét
És jajgató szerelmi örületben
Az én nevem síkítsa vad beszéd:
Ó, hívjon akkor, hívjon engem, engem!

József Attila

József Attila, hidd el, hogy nagyon szeretlek, ezt még anyámtól örököltem, áldott jó asszony volt, látod, a világra hozott
Az életet hiába hasonlítjuk cipőhöz vagy vegytisztító intézethez, mégiscsak másért örülünk neki
Naponta háromszor megváltják a világot, de nem tudnak gyufát se gyújtani, ha így megy tovább, nem törődöm velük
Jó volna jegyet szerezni és elutazni Önmagunkhoz, hogy bennetek lakik, az bizonyos
Minden reggel hideg vízben fürdetem gondolataimat, így lesznek frissek és épek
A gyémántból jó, meleg dalok nőnek, ha elültetjük a szívünk alá
Akadnak olyanok, akik lovon, autón és repülőgépen is gyalog vannak, én a pacsirták hajnali énekében heverészek, mégis túljutottam a szakadékon
Igazi lelkünket, akárcsak az ünneplő ruhákat gondosan őrizzük meg, hogy tiszta legyen majd az ünnepekre.

„Snaga je na otvorenom pašnjaku i ti je tamo moraš tražiti. Ona je u vjetru, u suncu i oblaku. To su tvoji prvi protivnici. Najprije se s njima pohrvaj, a kad njih svladaš, shvatit ćeš da se borba ne rađa u tvome mišiću ili kopitu. Ona se rađa u tvojoj pameti. (...) Sinko, pobjeda u kojoj nisi vidio svoj poraz, nije pobjeda. Čuvaj je se kao otrova jer pobjeda u kojoj nisi nadvladao samo protivnika, a ne i sebe, tvoj je poraz.”

Ulomak iz romana Divlji konj Božidara Prosenjaka

Obavijest

Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đački dom sudjeluju u zemaljskoj akciji čitanja **A Nagy Könyv**. U akciji se traže u prvom krugu po 50, u drugom od njih po šest, u trećem od njih po jedan najbolji mađarski i najbolji strani roman u mađarskome prijevodu. Najbolji se romani biraju glasovanjem čitatelja – na listićima koji se mogu nabaviti u HOŠIG-u ili u knjižarama i u knjižnicama,

– na internetu na adresi: www.anagykonyv.hu.

Želimo plasirati i hrvatski roman među 50 najboljih stranih romana. Imamo velik izbor hrvatskih romana, ali ako želimo postići uspjeh, moramo glasovati za jedan možebitno za dva hrvatska romana koja su prevedena na mađarski i manje-više poznati, omiljeni i među mađarskim čitateljima. U našoj školi sakupljamo glasove za hrvatske romane

1. *Divlji konj* Božidara Prosenjaka

(informacije o piscu i romanu i na web-stranici HOŠIG-a www.hosig.ingyenweb.hu)

2. *Berenikina kosa* Nedjeljka Fabrija.

Molimo Vas glasujte za jednog ili drugog autora, ujedno zahvaljujemo onima koji su već dali svoj glas zato da i hrvatski roman dospije u drugi krug.

Jedna osoba samo jednom može glasovati.

Glasovanje na internetu traje do 23. travnja 2005.

Klara Bende-Jenyik

Izložba, sajam cvijeća i obrtništva u Santovu

U nedjelju, 17. travnja u Santovu se priređuje već tradicionalna izložba, sajam cvijeća i obrtništva, saznali smo od načelnika sela *Jánosa Rittgassera*. U mjesnoj športskoj dvorani i na prostoru ispred nje očekuje se domalo 40 izlagača i predavača, a kao što je uobičajeno, bit će postavljena i fotoizložba iz santovačke prošlosti koju će prirediti umirovljeni učitelj *Marin Velin*. Ulaznice se po cijeni od 300 forinta mogu kupiti na licu mjesta.

S. B.

Čepreška Hrvatska manjinska samouprava
Vas srdačno poziva
16. aprila, subotu, početo od 18.30 uri
u mjesni dom kulture na

HRVATSKI GLAZBENI VEČER

U programu nastupit ćedu:
Tamburaški orkestar iz Hrvatske
„Dr. Antun Barca”

Židanski tamburaši
HKD „Zviranjak” iz Prisike

Undanski tamburaši
Hrvatski jačakarni zbor iz Čeprega

Veselite se s nami!

Samouprava sela Narde Vas poziva u mjesni kulturni dom 23. aprila, subotu, početo od 10 uri na

LIGNITNI FORUM

Program:

10.00 – 11.30 uri

Političari, stručnjaci govore o danoj temi

11.30 – 11.50 uri

Umjesto pauze folklorni blok (ugarski, nimški, hrvatski)

11.50 – 13.40

Diskurs med nazočnimi i predavači

U dodatku se predstavlja plan čemskoga arheološkoga parka

Objed

15.00 uri

Šetnja prik zelene granice i pogledanje mjesta budućega parka u čemskom hataru.

HRVATSKA KRONIKA

20. travnja 2005. u 13.00 na I. programu
(Repriza: 22. travnja 2005. u 14.05 na II. programu)

Događaj tjedna u Hrvatskoj
TV-kalendar
Zaljubljenik u hrvatsku povijest iz Šoprona

Urednik: Ivan Gugan.

LIST UREĐUJE: UREĐIVAČKI ODBOR NOVINARI: Stipan Balatinac, tel.: 79/454-614, e-mail: baltinac@croatica.hu, Bernadeta Blažetin, tel.: 93/383-034, e-mail: beta@croatica.hu, Branka Pavić-Blažetin, tel.: 72/435-416, e-mail: branka@croatica.hu, Timea Horvat, tel.: 94/315-479, e-mail: tih@croatica.hu, LEKTOR: Živko Mandić, tel.: 1/256-0765, e-mail: zsviko@croatica.hu. ADRESA: 1065 Budapest, Nagymező u. 49. Tel./Fax: 1/269-2811, tel.: 1/269-1974, e-mail: croatica@croatica.hu. ZA POŠTANSKE POŠILJKE: 1396 Budapest, Pf.: 495. OSNIVAČ: Savez Hrvata u Mađarskoj. IZDAVAČ: Croatica Kht. RAVNATELJ: Čaba Horvath. List širi posredstvom Mađarske pošte, na osnovi pretplate na žiroračun: CITIBANK Rt. 10800014-30000006-10612032, redakcija Hrvatskoga glasnika i alternativni širitelji. Pretplata na godinu dana iznosi: 4160,-Ft. List pomaže Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine u Mađarskoj. Rukopise, fotografije i crteže ne čuvamo i ne vraćamo. TISKARSKA PRIPREMA, TISAK: CROATICA Kht., 1065 Budapest, Nagymező u. 49.

HU ISSN 1215-1270